

YTTRANDE

Arbetsmarknadsdepartementet
a.registrator@regeringskansliet.se

Nytt ersättningssystem för mottagande av ensamkommande barn och unga (Promemoria 2016-06-21)

Ydre Kommun är inte remissinstans till denna promemoria men väljer ändå att lämna synpunkter på förslagen. Vi vill även lyfta fram de effekter ett stort ansvar i mottagandet av ensamkommande barn i vår lilla kommun inneburit och att en allt för snabb omställning i förutsättningar skapar ytterligare påfrestningar för en redan ansträngd verksamhet.

Sammanfattning

Ydre kommun delar fullt de synpunkter som framkommer i SKLs yttrande.

I korthet innebär detta följande:

- Det krävs en längre omställningstid - införande tidigast från 1 januari 2018 föreslås.
- Förslaget kan ge socialtjänsten större flexibilitet i att mer fokusera på varje persons individuella styrkor än på omhändertagande och behandling när insatsen inte måste utgå från placering med stöd av socialtjänstlagen.
- Det behövs en konsekvensanalys av förslaget att asylsökande ensamkommande som fyller 18 år ska överföras till Migrationsverkets anläggningsboenden.
- Staten ska ta det fulla ansvaret för boende i ankomstfasen.
- Schablonersättningen som modell för mottagande i anvisningskommunen är rimlig men beloppet 52 000 kr per barn är alldeles för låg.
- Schablon för när uppehållstillstånd beviljas och fördelningen av densamma.
- Schablonersättning som modell för dygnsplacering är rimlig men ersättningsnivån är alldeles för låg. 1 700 kr per dygn är en rimlig ersättning.
- Ersättning ska kunna sökas för faktiska kostnader. Migrationsverket ska inte kunna göra någon bedömning av den unges vårdbehov.
- Schablon som modell för unga 18-21 år är rimlig men beloppet är alldeles för lågt. 1 100 kr är en lämplig nivå. Kopplingen till studiehjälp avstyrks.
- Faktiska kostnader ska kunna återsökas även efter att schablonersättning betalats ut.

Ydre kommuns mottagande

Ydre kommun har ca 3 690 invånare idag. Under hösten 2015 tog kommunen ett mycket stort ansvar för mottagandet av ensamkommande barn. Trots stora svårigheter att rekrytera personal till boende, skolan och myndighetskontoret ordnade kommunen boendeplatser för långt fler än många andra kommuner. Kommunens sedan tidigare tagna beslut att anordna boende i egen regi i första hand innebar att det anrika värdshuset i centralorten på kort tid byggdes om för att

motsvara de krav som finns gällande HVB verksamhet. Kommunen har även köpt in villor för att tillförsäkra ytterligare boendeplatser.

Periodvis tog vi emot 3-4 unga/vecka. Vårt avtal förändrades kontinuerligt och har nu stannat vid 60 boendeplatser varav 38 asyl. Avsaknad av familjehem och brist på familjehemssekreterare var en av orsakerna till att avtal skrevs för en äldre målgrupp. Anvisningarna har inte alltid följt avtalet varför vi har tagit emot ungdomar ner till 12-13 års ålder.

Mottagandet innebar en extremt stor påfrestning på nästan alla kommunala verksamheter och krävde att annan verksamhet fick stå tillbaka. Mottagandet innebar att Ydre Kommuns verksamhetsvolym ökade med 15-20 % på mindre än 4 månader. En av konsekvenserna med denna extrema expansion blev att kommunen inte kunde följa lagstiftningen inom arbetsmiljö, socialtjänstlagen och bygglagstiftning.

Kommunen anmälde själv till IVO gällande brister i myndighetsutövningen – brister som vi nu arbetar med att återställa.

Av kommunens just nu cirka 320 årsarbetare arbetar cirka 60 (19 %) i flyktingmottagningens olika delar – svenska för invandrare och gymnasium oräknat. 20 % av kommunens driftbudget är hänförlig till mottagandet.

Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser

Mottagandet har trots stora påfrestningar varit möjligt att genomföra tack vare statens ansvar för flyktingmottagandet och en vilja bland kommunens förtroendevalda och anställda att göra det bästa möjliga av det hela.

Konsolidering av verksamheten med större individfokus och en högre kvalitet har kunnat påbörjas först nu.

Förslaget till nytt ersättningssystem innebär kraftigt förändrade förutsättningar för kommunens mottagande av ensamkommande, som t.ex. omställning av boendeformer, anpassning av personalstyrka, rekrytering av familjehem.

En sådan omställning tar längre tid än 9 månader om den ska göras på ett bra sätt för personal, ungdomar samt följa den lagstiftning som finns.

Om omställningen kommer att genomföras på föreslaget sätt och med bibehållande av för låga ersättningsnivåer kommer Ydre Kommun tvingas att höja skatten för att kunna bibehålla ett resultat i linje med uppsatta mål för god ekonomisk hushållning alternativt spara ned på annan skattefinansierad verksamhet i motsvarande grad.

För Ydre kommun innebär nuvarande ersättningsnivåer mer än en halvering av intäkterna i jämförelse med nuvarande avtal.

Idag har kommunen ett avtal som för ett omhändertagande av sammantaget 60 individer ger 42,1 mkr per år. Den del som berör enbart stödboende-reformen innebär en minskning med ca 3,3 mkr per år. De i PM:et föreslagna nya ersättningsnivåerna innebär att ersättningen framöver mer än halveras och kommer att uppgå till cirka 20 mkr/år med fortsatt ansvar för oförändrat antal barn.

Kommunen ser att en förenklad och förutsägbar modell för ekonomisk ersättning ger bättre planeringsförutsättningar både ur verksamhets- som myndighetsperspektiv liksom förenklad administration. Men att ersättningsnivån måste höjas om finansieringsprincipen skall följas.

Österbymo 2016-08-23

Sven-Inge Karlsson
kommunstyrelsens ordförande

Pär Fransson
kommunchef